Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 179). — Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73). — Telef. Nacz. Redaktora 130.

# GAZETA PORANNA

Cena pojedynczego egzemplarza: 15 groszy
Na dworcach kolejowych 18 groszy.

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7240. Lwów, wtorek, 11 listopada 1924. Rok XV.

# Konferencja wojewodów kresowych.

## Mowa Herriota w Rodez. — Strajk kolejowy w Austrji nadal trwa. -- Stolicą Sowdepji zostanie Petrograd. -- Zaliczki dla funkcjonarjuszy państwowych. -- Traktat handlowy polsko-niemiecki.

### Rozwiązanie skupsztyny.

**Białogród.** 9 listopada. (Tel. G. P.) Rada ministrów postanowiła rozwiązać Skupczynę 17 b. m. Nowe wybory odbędą się 15 lutego 1925 r.

—o—

### PARYŻ—MOSKWA PRZEZ WARSZAWĘ.

(Telefonem od naszego koresp.)

**Warszawa,** 9. listopada. (Z). Z Wilna donoszą, że rozpoczął się dzisiaj, w niedzielę regularny odlot do Moskwy samolotu osobowego na linji Paryż — Warszawa — Wilno — Moskwa.

—o—

### SAMOLOTEM Z WARSZAWY DO ŁODZI.

(Telefonem od naszego koresp.)

**Warszawa,** 9. listopada. (Z). W najbliższym czasie **otwarta będzie komunikacja samolotowa z Warszawy do Łodzi.** Samoloty będą przejeżdżać tę linję trzy razy dziennie, a jednorazowa podróż będzie kosztowała 20 złotych.

—o—

### TANIE MIĘSO POLSKIE W WIEDNIU.

(Telefonem od naszego koresp.)

**Warszawa,** 9. listopada. (Z). Z Wiednia donoszą, że przybyły tam polskie przesyłki mięsa. Dzienniki wiedeńskie podkreślają, że przesyłki te dochodzą do Wiednia po raz pierwszy od 10 lat. Rynek wiedeński obecnie jest stale zasilany polskim towarem mięsnym, a co ciekawsze, że mięso to nawet taniej kalkuluje się na rynku wiedeńskim, aniżeli na polskim.

—o—

### LORD-MAJOR LONDYNU.

**Londyn,** 9. listopada. (Tel. G. P.). Lordem-majorem Londynu wybrany został Alfred Levis Bower. Uroczyste zaprzysiężenie i wprowadzenie w urząd odbędzie się w poniedziałek, przyczem nastąpi tradycyjny pochód.

—o—

### CHORY SENATOR LODGE.

**Londyn,** 9. listopada. (Tel. G. P.). Pisma donoszą z N. Jorku, że stan zdrowia senatora Lodge'a jest bardzo poważny.

—o—

## Traktat handlowy polsko-niemiecki.

(Telefonem od naszego koresp.)

**Warszawa.** 9 listopada. (Z) Korespondent Wasz dowiaduje się, że dzisiaj o godzinie 11-ej premjer Grabski odbył naradę z min. spraw zagran. Skrzyńskim, dyrektorem departamentu politycznego Morawskim oraz prezesem głównego urzędu likwidacyjnego Karsznickim. Tematem obrad była sprawa rozpocząć się mających rokowań o traktat handlowy polsko-niemiecki.

## Konferencja wojewodów kresowych.

**Energiczne zarządzenia usuną niedomagania kresowych władz politycznych.**

(Telefonem od naszego koresp.)

**Warszawa.** 9 listopada (Z) W min. spraw wewn. odbyła się konferencja z przybyłymi do Warszawy wojewodami w sprawie walki z bandytyzmem. Konferował z wojewodami min. Huebner, poczem zostali oni przyjęci przez premjera Grabskiego. Spodziewać się należy w najbliższym czasie oficjalnych enuncjacji, które mają się pojawić na temat dochodzeń w sprawie bierności niektórych funkcjonarjuszy administracyjno-policyjnych na kresach.

## Stolicą Sowdepji zostanie Petrograd.

**Przeniesienie stolicy odbędzie się niebawem.**

(Telefonem od naszego koresp.)

**Warszawa.** 9 listopada. (Z) Z Moskwy donoszą, że rząd sowiecki postanowił przenieść stolicę z Moskwy do Petrogradu i w tym celu czyni śpieszne przygotowania w Petrogradzie.

## Strajk w Austrji nadal trwa.

**Wiedeń.** 9 listopada. (Tel. G. P.) Strajk kolejarzy trwa dalej. Rokowania nie rozpoczną się przed środą. „Arb. Zeitung" donosi, że na życzenie dyrekcji pocztowej, komitet strajkowy zgodził się na wysyłkę listów zagranicznych automobilami.

## Nowa Ententa: Anglja, Francja, Stany Zj.

**Londyn.** 9 listopada. (Tel. G. P.) Minister rolnictwa w nowym gabinecie Baldwina Wood oświadczył, że z punktu widzenia polityki zagranicznej rząd angielski będzie się starał o utrwalenie pokoju przy pomocy nowego ugrupowania państw, a mianowicie Francji, Anglji, Stanów Zj. i dominiów.

### Kiedy funkcjonarjusze państwowi mogą otrzymać zaliczki?!

**Warszawa,** 9. listopada. (Tel. G. P.). Na podstawie ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych z 9. paźdz. 1923 pan prezes Rady ministrów (również jako minister skarbu) wydał zarządzenie, w którem precyzując wypadki udzielania zaliczek, zasługujące na uwzględnienie, postanowił, że **zaliczki mogą być udzielone** na pokrycie wydatków, spowodowanych **chorobą funkcjonarjusza, chorobą lub śmiercią tych członków rodziny,** do których utrzymania funkcjonarjusz jest prawnie zobowiązany, na spłatę **długów powstałych bez winy funkcjonarjusza,** w wypadku **utraty niezbędnych ruchomości** (np. ubrania, bielizny itp.), skutkiem kradzieży, rabunku, pożaru lub powodzi, na pokrycie wydatków związanych z **wstąpieniem w związki małżeńskie** funkcjonarjusza, lub jego dzieci ślubnych, uprawnionych lub pasierbów, w wypadkach **powiększenia się rodziny,** oraz konieczności ponoszenia wydatków, związanych z prowadzeniem podwójnego gospodarstwa domowego z powodu niemożności otrzymania mieszkania.

Ponadto mogą być udzielone zaliczki również w innych wypadkach, jednak za zgodą ministerstwa skarbu.

—o—

### KLĘSKA SENATU GDAŃSKIEGO.

**Gdańsk,** 9. listopada. (Tel. G. P.). „Gazeta Gdańska" donosi, że wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku wydał przed swoim wyjazdem orzeczenie, w którem oświadcza, że **nie może przychylić się do wywodów Senatu** gdańskiego w sprawie promu na Holmie, gdyż pretensje Senatu są nieuzasadnione.

—o—

### KATASTROFA WYNIKIEM STRAJKU KOLEJOWEGO.

**Wiedeń,** 9. listopada. (Tel. G. P.). Na drodze Graz-Wiedeń **spadł dziś do rzeki Mürz samochód ciężarowy,** używany wobec strajku kolejowego do przewożenia pasażerów. 3 osoby zabite, 15 ciężko rannych.

—o—

# Pożyczka bankowa w Stanach Zjednoczonych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

**Warszawa, 9 listopada.** (Z.) Korespondent Wasz dowiaduje się, że grono **banków warszawskich wysyła w najbliższym czasie delegację**, złożoną z kilkunastu osób **do Stanów Zjednoczonych**, która to delegacja ubiegać się będzie o uzyskanie dla banków pożyczki. W związku z nadmiarem gotówki na rynku amerykańskim nasze koła finansowe liczą na powodzenie tej akcji.

—o—

## FRANCJA NAWIĄŻE HANDEL Z ROSJĄ.

**Paryż, 9. listopada.** (Tel. G. P.). „L'Journal" wykazuje na podstawie danych statystycznych, że **w interesie przedstawicieli handlu i przemysłu francuskiego leży bezpośrednia wymiana handlowa z Rosją.**

—o—

## MOWA BALDWINA.

**Londyn, 9. listopada.** (Tel. G. P.). Premjer Baldwin powraca jutro z Che uers do Londynu, gdzie wygłosi ważne przemówienie, w którem przedstawi zwycięstwo konserwatystów. Możliwem jest, że będzie przemawiał również Chamberlain.

—o—

## NASTĘPCA NAPIERALSKIEGO.

**Raciborz, 9 listopada.** (Tel. G. P.). W miejsce redaktora Napieralskiego z Bytomia, który złożył swój mandat do górnośląskiego Sejmiku prowincjonalnego, wybrany został p. Ecker z Bytomia.

## INSPEKCYJNA PODRÓŻ MINISTRA KOLEJI.

**Warszawa, 9 listopada.** (Tel. G. P.) Minister kolei odbył trzydniową podróż inspekcyjną w okręgu dyrekcji wileńskiej celem zapoznania się ze stopniem sprawności kolejnictwa w województwach wschodnich.

—o—

## „QUO VADIS" ZWOLNIONE Z SEKWESTRU.

**Warszawa, 9 listopada.** (Z.) Prokurator zwolnił z aresztu film osnuty na tle powieści Henryka Sienkiewicza „Quo Vadis". Sprawa ta, która obfitowała w sensacyjne szczegóły, gdyż rodzina Sienkiewicza zaprotestowała przeciw prześwietlaniu tego filmu, została zakończona w Warszawie. Z ramienia włoskiej firmy kinematograficznej prowadził rokowania znany adwokat rzymski dr. Fabry.

—o—

# „Odnaleźliśmy byłych sojuszników!"

## Mowa Herriota w Rodez.

**Rodez, 9. listopada.** (Tel. G. P.): Herriot odpowiadając w wygłoszonem tu przemówieniu na manifest republikańskiej Ligi narodowej, zaznaczył, że podpisując protokół genewski, **Francja okazała się mocarstwem usposobionem pokojowo,** które powraca do swojej prawdziwej tradycji, jednocześnie jednak znalazła sposób przyjęcia projektów ewentualnych nowych systemów tylko o tyle, o ile projekty te będą zgodne z poglądem bronionym przez delegację francuską.

Herriot powiedział dalej, że **uczyniono wielki wysiłek, aby Francja nie była już nigdy narażona na niebezpieczeństwo wojny.** Chcieliśmy — mówił Herriot — dotrzymać przysięgi, złożonej naszym, pełnym chwały zmarłym, ale **nie naraziliśmy bynajmniej na szwank bezpieczeństwa Francji, gdyż zgrupowaliśmy dokoła niej zasób przyjaźni i życzliwości.**

Herriot podkreślił znaczenie arbitrażu, dzięki któremu uregulowano trudne sprawy. Dalej oświadczył, iż **nie chciał zapominać o narodzie rosyjskim.** Odnaleźliśmy — mówił Herriot — byłych sojuszników, z którymi, **bez względu na to, jakie będą mieli rządy,** pragniemy pracować z pełną szczerością nad sprawą pokoju.

Przechodząc do omówienia spraw wewnętrznych oświadczył premjer, że jeżeli rząd podejmie walkę **przeciw fanatykom,** to nie uczyni tego bynajmniej aby dokonać zamachu na przekonania wiary, które szanuje, ani też dla dania sposobności zagranicy do prowadzenia kampanji antirepublikańskiej. W toku przemówienia **krytykował Herriot stanowisko opozycji, a zwłaszcza Millleranda.**

# Czas położyć kres ograbianiu pociągów.

**Lwów, 9. listopada.**

(m). Od kilkunastu dni grasują bandy na linjach Rzeszów—Łańcut—Przeworsk —Jarosław—Żurawica—Przemyśl, oraz Przemyśl—Mościska, które napadają na wagony towarowe, zawierające przesyłki wartościowe i okradają je, narażając skarb państwa na kolosalne straty.

Pomimo energicznych zarządzeń, tak ze strony Dyrekcji kolei państw. we Lwowie, jakoteż okręgowej komendy policji państw., bandytów nie zdołano dotychczas ująć. Posterunki P. P. **ulokowane na dworcach kolejowych, jak Rzeszów, Łańcut, Przeworsk, Jarosław, Przemyśl powinny okazać więcej energji,** co przyczyni się do wykrycia złoczyńców, gdyż **niema prawie dnia, by nie obrabowano wagonów przeważnie zagranicznych,** co wcale nie przysparza nam dobrej reputacji u kupców tamtejszych, **którzy obawiają się przesyłać towary przez te linje.** — I tak np. nieznani sprawcy przed kilku dniami na przestrzeni **Łańcut—Rogóżno** w pobliżu stacji Rogóżno po oderwaniu plomby okradli wóz towarowy. Po przesłaniu wagonu celem zbadania do Przeworska, **stwierdzono brak ubrań, pościeli i wielu wartościowych przedmiotów.**

—o—

## NIEMCY UPOMINAJĄ SIĘ O SWEGO GENERAŁA.

**Paryż, 9 listopad.** (Tel. G. P.) Radca ambasady niemieckiej oświadczył na Quai d'Orsay, iż rząd niemiecki domaga się wypuszczenia na wolność generała Natuziusa. Odpowiedziano mu, że generał Natuzius został aresztowany **na zasadzie prawidłowej sankcji, gdyż sojusznicy zastrzegli sobie prawo ścigania** winnych grabieży w czasie wojny, nawet w stosunku do tych osób, które nie figurują na liście winowajców wojennych.

—o—

## BOJKOT LUDENDORFFA.

**Monachjum, 9 listopada.** (Tel. G. P.) Za **przykładem generałów bawarskich** również i związki pułkowe odsunęły się zupełnie od Ludendorffa. Wszelkie bawarskie towarzystwa wojskowe w związku z konfliktem Ludendorffa z Ruprechtem **ogłosiły bojkot Ludendorffa i jego stronników.**

—o—

## KONKORDAT W ALZACJI I LOTARYNGJI.

**Paryż, 9. listopada.** (Tel. G. P.). „Le Journal" dowiaduje się, że Herriot ma przedstawić Radzie stanu **sprawę prawomocności konkordatu dla Alzacji i Lotaryngji.**

# Ewakuacja zagł. Ruhry i Saary?

## ZNAMIENNE OŚWIADCZENIE HERBETTE'A.

**Zurych, 9. listopada.** (Tel. G. P.). Sprawozdawca „N. Zür. Ztg." podaje rozmowę, jaką miał z J. Herbette'm na temat stosunków Francji do Niemiec. Herbette sądzi, iż porozumienie w zasadniczych sprawach z Francją nie należy do niemożliwości, ale **pod warunkiem, że Francja będzie miała do czynienia z demokratycznemi Niemcami. „Jeżeli będziemy mieli pewność, że rząd niemiecki wykona sumiennie i rzetelnie plan Davesa** i klauzule o rozbrojeniu, **wówczas możemy mówić o ewakuacji Ruhry. Co do obszaru Saary możnaby również podjąć dyskusję.** Obszar Saary został okupowany w tym celu, aby Francja uzyskała natychmiast odszkodowanie za zniszczone kopalnie, lecz węgiel możemy dostać z Niemiec na drodze umów".

# Akcja „Gazety Porannej"

## na rzecz auta Pogotowia ratunkowego we Lwowie

**przyniosła w pierwszym dniu 650 złotych!**

Niech ofiarność społeczeństwa nadal utrzyma się w tem tempie, a Pogotowie otrzyma wkrótce dzięki szlachetnym ofiarodawcom możność łatwego spieszenia z pomocą niedoli ludzkiej!

**Niech każdy składa na „auto Pogotowia", ile kto może!**

WŁADYSŁAW STUDNICKI.

# Z mych przeżyć politycznych i walk.

## W jaki sposób zetknąłem się po raz pierwszy z H. Sienkiewiczem.

**PIERWSZA WIZYTA. — ROZMOWA O OBCHODZIE GRUNWALDZKIM. — „POCHÓD NA MOSKWĘ". — OBAWY SIENKIEWICZA. — PRZYGOTOWANIA PETERSBURGA DO WOJNY. — NIC SYMPATJI. — BRAK PODŁOŻA PSYCHOLOGICZNEGO. — „DAJĘ SŁOWO, ŻE NIE WEZMĘ UDZIAŁU W OBCHODZIE GRUNWALDZKIM". — W KAWIARNI „GRANDE". — PODBIPIĘTA.**

(Urywek z pamiętnika).

(Ciąg dalszy).

— Dobrze, ale Królestwo może być podzielone między Niemcami a Austrją — odparł Sienkiewicz. — I tej kombinacji nie uznaję za bardziej prawdopodobną od przyłączenia niepodzielnego Królestwa do Austrji, gub. Kowieńskiej do Niemiec. Królestwo ma znacznie gęstszą ludność, niż Poznańskie i Prusy Zachodnie, scałkowanie Królestwa z temi prowincjami prowadziłoby do odniemczenia ich, do przekreślenia stuletniego procesu germanizacyjnego. Tymczasem rzadka ludność Kowieńszczyzny, 40 mieszkańców na klm. kw., czyni ją bardziej odpowiednim objektem kolonizacyjnym dla Niemiec. Połączenie Galicji z Królestwem da już kompleks, który nie będzie mógł być prowincją autonomiczną, ale państwem równorzędnem z Austrją i Węgrami.

— A jeżeli Austrja nie da nam odrębności państwowej?

— To ją zdobędziemy przez realny stosunek sił.

— Czy można ufać Niemcom?

— Kto tu mówi o ufności, rachujemy na realne interesy. A czy pan ufa Rosji. Czy pan pragnie, aby nasz naród w przyszłej wojnie stanął po stronie Rosji?!

— Nie!

— To dlaczego pan zgadza się na wzięcie udziału w urabianiu opinji polskiej w tym kierunku

— Ja... nie, skąd znowu?!

— Czem będzie obchód grunwaldzki, jeżeli nie psychiczną mobilizacją do walki z Niemcami po stronie Rosji?

— Nie sądziłem, że na wojnę się zanosi, uważam obchód za wspomnienie dziejowe, pokrzepiające nas w ciężkich chwilach obecnych; uważam go za pewną wystawę sił kulturalnych narodów słowiańskich, za rzecz niepolityczną.

Wówczas opowiedziałem o tej agitacji za wojną, która już się rozpoczęła w Petersburgu, o tych przygotowaniach opinji rosyjskiej do wojny, o tem podnieceniu, jakie nastąpi i jakie będzie nie do opanowania i narzuci Rosji wojnę wbrew woli Mikołaja II

Sienkiewicz nie przeczył, słuchał z zajęciem i powiedział tylko:

Wojna więc blizko, wojna prawie pewna!

— Najpewniejsza. W ciągu lat kilku nieunikniona — powiedziałem z całkowitem przekonaniem.

Potem mówiłem, że broniliśmy się od wpływów rosyjskich tak długo, w ciągu pokoleń, był to nakaz tradycji narodowej, naraz instynktu. Teraz ma to ulec zmianie. Kilkanaście pierwszych lat mego życia spędziłem w Dynaburgu rodzice moje nie bywali tam i ja też tam nie bywałem w teatrze, bo teatr był rosyjski. A wy przez tę wystawę teatrów słowiańskich w Krakowie dajecie placet Polakom Dynaburga, Grodna, Mińska i t. d. uczęszczaniu do teatru rosyjskiego, jako do słowiańskiego.

— Tak, proponowali urządzenie podczas obchodu wystawy teatrów słowiańskich. Ro umiem teraz, że to byłoby szkodliwe.

W tym punkcie przerwała się rozmowa. Zanikł w dyskusji pierwiastek walki, który mimowolnie, nie dając się ściśle określić, tkwił w niej.

(Dok. nast.)

# KRONIKA.

PRENUMERATA: Miesięczna 4 zł. 25 gr. Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł. 50 gr.

—o—

**TEATR WIELKI:**
Poniedziałek: „Cyganerja“
Wtorek: „Trubadur“.
Środa: Wielki koncert ku uczczeniu 75 rocznicy zgonu Chopina.
Czwartek: „Cyrulik sewilski“ (wznowienie z udziałem Paszkowskiego w roli Bartola).

**TEATR MAŁY:**
Poniedziałek: „Prawo pocałunku“.
Wtorek: „Prawo pocałunku“.
Środa: „Prawo pocałunku“.
Czwartek: „Prawo pocałunku“

**TEATR NOWOŚCI:**
Poniedziałek: „Hrabina Marica“.
Wtorek: „Hrabina Marica“.
Środa: „Hrabina Marica“.
Czwartek: „Hrabina Marica“

*

**Teatr „Bagatela“.** Obecny program: „Koszałki-opałki“ nowiełka aktualna. M. Mirski, L. Haristen, Willy Ditrich, wirtuoz instrumentalny. „Podatek obrotowy“ farsa aktualna. Początek o godz. 8.15.

*

**Bł. p. Mojżesz Freilich.** Wczoraj zmarł znany powszechnie we Lwowie i całej Małopolsce bandażysta Mojżesz Freilich. Zmarły, stosując swoje doświadczenie w cierpieniach przepuklinowych zapomocą wynalezienia przez siebie specjalnych bandaż na przepukliny, przyniósł ulgę w cierpieniach mnóstwu ludziom. Znany był i poza granicami Małopolski. Posiadał odznaczenia i dyplomy honorowe z wystaw w Wiedniu, Rzymie, w Padwie, w Karlsbadzie i we Lwowie. Zmarł w wieku 75 lat. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj o godz. 1 popołudniu z domu żałoby przy ul. Gródeckiej l. 35

(t) **Tragedja nędzarzy.** Posterunkowy aresztował wczoraj w nocy śpiącą pod straganem na pl. Krakowskim z 3 nieletnich dzieci Marję Kopystyńską. Mąż Kopystyńskiej, murarz z zawodu, odbywa w więzieniu karnem przy ul. Kaźmierzowskiej karę 2-letniego więzienia. Kopystyńska z maleńkiemi dziećmi poniewiera się bez dachu nad głową i środków do życia wśród ław i straganów placu Krakowskiego. Tymczasowy przytułek udzielono nieszczęśliwym w aresztach policyjnych

(t). **Nieudałe włamanie.** Stróżowa kamienicy przy ul. Furmańskiej 1. spłoszyła w nocy nieznanych włamywaczy, którzy zdążyli już wyłamać zamki do magazynu bławatnego Izydora Schalita.

(t) **Dobrowolnie wpadła w sidła.** Do zarządu aresztów policyjnych zgłosiła się Marja Hryniowa z zapytaniem, czy kochanek jej, Mikołaj Mucha, znajduje się w aresztach. Troskliwość ta wydała się podejrzaną, więc Hryniową przytrzymano. Po zbadaniu w centrali inwigilacyjnej okazało się, iż jest ona niebezpieczną i poszukiwaną złodziejką.

(t.) **Przestrzelił sobie nogę z flobertu** uczeń szkoły przemysłowej Bronisław Puchalski. Pogotowie ratunkowe udzieliło mu pierwszej pomocy.

(t). **Krwawa zabawa.** W stowarzyszeniu murarzy przy ul. Cłowej w czasie tańców powstał pomiędzy gośćmi spór na tle rywalizacji o kobietę, zakończony bójką na noże. Aresztowano dwóch bohaterów nożowych, Andrzeja Talegę i Michała Krawca. Ten ostatni stawiał opór posterunkowemu

(t.) **Fabryka Tow. akc. „Zawiercie“** ma być uruchomioną w końcu bm. Pracę znajdzie około 4.000 robotników; w pierwszym rzędzie będą przyjmowani dawni pracownicy, obarczeni liczną rodziną. Podobno większą ilość akcji Tow. nabyło włoskie konsorcjum

(t.) **6,487.000 skór zwierzęcych** rocznie przerabiają garbarnie polskie. Jest ich 349 i zatrudniają 5795 robotników. Wartość produkcji wynosi okrągło 100 miljonów złotych.

(t.) **Zapas spirytusu** w kraju wynosił w dniu 1. września 42 miljony litrów. Ilość przekracza półroczne zapotrzebowanie wewnętrzne. Wobec rozpoczynającej się kampanji zapasy spirytusu zwiększą się jeszcze bardziej Ministerstwo skarbu nie zamierza podnosić ani ceny ani akcyzy od spirytusu.

(t.) **Możeby Lwów odstąpił część swoich psów Poznaniowi,** gdzie widocznie brak ich, bo czytamy w gazetach poznańskich, iż 19. zm. o g. 10 odbędzie się w starostwie grodzkiem publiczna licytacja psów bezpańskich wilka 2-letniego wysokiego, pokojowego jasno-brąz., suki białej z czarnemi plamami, szpica 3-letniego, jamnika 2-letn. i doga.

(t) **2,584.670 hektarów lasów państw.** znajduje się w Polsce. Jest to jedna część obszaru całego państwa. Etat rębny na rok 1924 wynosi 24.347 hektarów, które dać powinne 8 miljonów metrów sześciennych masy drzewnej.

**Walka z niemiecką pornografją.** Policja katowicka rozpoczęła energiczną walkę z napływem wydawnictw pornograficznych z Niemiec. Odebrano 72 osobom prawo ulicznej sprzedaży gazet, oraz odebrano debit kilku czasopismom niemieckim o charakterze pornograficznym.

**Pokojowo-wojenne „Wici“.** W Warszawie przystąpiono do organizacji stowarzyszenia pod nazwą „Wici“. Zadaniem tego stowarzyszenia jest współpraca z armią podczas pokoju i na wypadek wojny, oraz skupienie wszystkich instytucyj i organizacyj, które mają za zadanie współdziałania z wojskiem i pomagania mu. Organizatorem tego stowarzyszenia jest gen. Suszyński, komendant m. Warszawy.

(t.) **Zamordował kochankę.** Władysław Okamfer, właściciel sklepu w Sosnowcu, żył w związku nielegalnym z Julją Broszkową, matką dwóch córek. Onegdaj zbudziwszy się w nocy, usłyszał podejrzane szmery. Zaświecił światło i ujrzał Broszkową w objęciach narzeczonego córki. Mimo swoich 50 lat rzucił się na niespodziewanego rywala. Ten przezornie uciekł przez okno. Rozwścieczony Okamfer, zostawszy sam na sam z kochanką, oświadczył jej — jak zeznał na śledztwie, że z nią zrywa i zażądał zwrotu wszystkich drogocenności, jakie miała od niego. Broszkowa sprzeciwiła się. Wówczas Okamfer nożem i sitem kuchennem zabił niewierną kochankę. Po 3 dniach ukrywania się został aresztowany. Okamfer jest na ogół nieprzytomny i mówi bez związku.

(t.) **„Młody Zbyszko“.** Nowy siłacz polski, współzawodnik Cyganiewicza, wystąpił w Stanie Milwauke Ameryki półn. Jest nim Stanisław Orzechowski z przydomkiem „Młody Zbyszko“. Waży 140 funtów i ma lat 21.

—



—o—

# Tragiczny zgon inteligenta-repatrjanta.

## NAŁOGOWY ALKOHOLIK STOCZYŁ SIĘ NA DNO NĘDZY I SKOŃCZYŁ ŻYCIE W CELI ARESZTÓW POLICYJNYCH.

**Lwów, 9. listopada.**

(t). Wczoraj o godz. 1 popołudniu przywiózł posterunkowy dorożką do komisarjatu V. **nieprzytomnego mężczyznę, którego znalazł w otoczeniu tłumu gapiów śpiącego pod murem na trotuarze w Rynku.** Po stwierdzeniu, że przywieziony jest pijany, osadzono go celem wytrzeźwienia w aresztach

Po upływie 8 godzin, **klucznik aresztów,** sądząc, iż nieznajomy już się wyspał, wszedł do celi, gdzie **spostrzegł, iż jest on ciężko chory.** Zawezwane telefonicznie **Pogotowie ratunkowe** odwiozło nieprzytomnego do **szpitala powszechnego. W 3 godziny po przybyciu do szpitala nieznajomy, nie odzyskawszy na chwilę przytomności, zmarł.** Przyczyny śmierci na razie ustalić nie zdołano. Zarząd szpitala uwiadomił o śmierci telefonicznie komisarjat policji, nadmieniając, iż przy **zmarłym nie znaleziono żadnych dokumentów,** któreby pozwalały ustalić tożsamość osoby.

Przeprowadzone dochodzenie stwierdziły, że zmarły nazywał się **Bolesław Bourdon, pochodził z Przemyśla, miał lat 43, był absolwentem Akademji górniczej w Loeben. Powróciwszy z niewoli w Rosji, nie mógł znaleść żadnego zajęcia i powoli staczał się z nędzy w coraz głębszą przepaść. Ostatecznie rozpił się i przepijał w jakiekolwiek zdobyte pieniądze.**

Wczoraj rano, zaproszony z litości do szynku przy ul. Gródeckiej przez wywiadowcę policji. Więckowskiego, skradł mu obraz akwarelowy i sprzedał za 25 zł. Kwota ta w ręku nałogowego alkoholika była prawdopodobnie przyczyną jego śmierci.

**Sekcja zwłok zmarłego ustali przyczynę śmierci. Przypuszczalnie będzie nią zatrucie alkoholem.**

## Ze świata.

# Stuletni starzec odbywa podróż bez pieniędzy.

**Londyn, w listopadzie.**

(—) **W ostatnich czasach słyszy się coraz częściej o podróżach pieszo przez całe kraje, części świata a nawet naokoło ziemi. Żadna z tych podróży, przedsiębranych zwykle dla zakładu lub z ambicji sportowej, nie może się równać z przedsięwzięciem niejakiego Mark All, angielskiego piechura, który w r. 1900, mając wówczas lat 72, ruszył w podróż by za cenę 3000 funtów przejść 300,000 mil. ang. Warunki były przytem bardzo surowe; niewolno mu było nic sprzedawać, żebrać, korzystać z przytułków publicznych, urządzać odczyty i t. d. Ten blisko 100-letni rekordzista jest obecnie bliski celu. 5 razy przewędrował Europę, Azję, Afrykę i Australję, 13 razy całą W. Brytanję. Zdarł przytem 150 par specjalnie mocnych butów...**

—o—

**Rozwód najelegantszej kobiety w Europie.** W kołach towarzystwa londyńskiego wywołał wielkie wrażenie rozwód miljonera kapitana Nash, który nastąpił z tego powodu, że nie jest on w stanie pokrywać nadal koszta honorowego tytułu swej małżonki, która cieszy się mianem najelegantszej kobiety w Europie. Piękna pani Nash opuściła już dom swego męża i przeniosła się do Ameryki, gdzie poświęci się zawodowi artystki filmowej. Na drogę wzięła ze sobą około 400 toalet w 27 kufrach.

**Znany poseł węgierski Gömbös,** przewódca partji „Budzących się Węgier“, ranny został w pojedynku z posłem Wildem. Pojedynki węgierskie przeszły już w stan chronicznej epidemji.

(t.) **Mózg Anatola France'a.** Przed zabalsamowaniem zwłok France'a wyjął dr. Louis Guilleaume jego mózg i stwierdził klasyczną piękność zwojów. Mózg został następnie odpowiednio zabezpieczony od zniszczenia, zamknięty w szkatułce, zapieczętowany i złożony ze zwłokami do grobu

(t.) **Fabrykanci jedwabnych pończoch są zaniepokojeni** z powodu powtarzających się coraz częściej wypadków pojawiania się na dancingach w Londynie wytwornych miss bez pończoch. Narazie jest to jeszcze shoking, ale niedługo może stać się modą. Dlaczego nie dekoltować się i... od dołu? — zapytają estetycy — wszak obnażanie pleców do pasa nikogo już dziś nie razi. Właśnie pończocha jedwabna jest oznaką pruderji i kokieterji, bo ten cieniutki, lśniący futerał, przylegający do ciała, bardziej fascynuje. niż gołe ciało.

(s) **Nowe nadużycia w Rumunji.** Minister kolejowy Vaitoianu rozwinął żywą działalność celem oczyszczenia swego resortu z licznych afer korupcyjnych. Dzięki jego zarządzeniom wykryto skandaliczne nadużycia w związku z odbudową dworca w Bukareszcie oraz olbrzymie przemytnictwo do Czechosłowacji, uprawiane przez rumuńskich kolejarzy, przyczem państwo poniosło setki miljonów lei szkody. Te dwie afery skompromitowały kilku wybitnych polityków.

(t) **7.587 miljardów** marek polskich jest jeszcze niewycofanych, co przedstawia wartość 4.2 miljonów złotych.

(t) **Kokainowa zaraza.** Policja paryska wpadła na trop nowej afery kokainowej. U damy znanej w najlepszem towarzystwie Paryża, niejakiej Lucetty de Carline, mieszkającej na jednym z najbardziej ożywionych bulwarów, znaleziono 50 gr. kokainy. Dama ta sprzedawała jeden gram po 50 franków. W czasie badania podała ona, że kokainę otrzymała od Rogera Gaillarda, jednego z najlepszych artystów Komedji Francuskiej. Przy rewizji przy nim znaleziono istotnie wiele kokainy. W aferę tę zamieszanych będzie prawdopodobnie wiele znanych osób.

(t) **Rozruchy antysemickie na uniwersytecie w Budapeszcie** spowodowały ministerstwo oświaty do wezwania akademickiego senatu i ostrzeżenia przez senat słuchaczy, że na wypadek powtórzenia się wykroczeń uniwersytet będzie zamknięty.

(t.) **Do zniesienia wiz paszportowych** do wszystkich państw Europy, z wyjątkiem Rosji, wzywa rząd austrjacki wiedeńska Izba handlowa i przemysł.

(t.) **Dniem radości moskiewskich złoczyńców** nazywa dzień uznania przez Francję sowietów paryski „Figaro“.

**Kongres röntgenologów niemieckich z Czechosłowacji** odbył się w Pradze czeskiej. Uwagę zwracała demonstracja wynalazku dra Mannla, umożliwiająca czyste i dokładne zdjęcia wnętrzności. Uleprzony ten obraz można uzyskać w dowolnej odległości od rurki röntgenowskiej, co dotychczas uważano za niemożliwe.

(t) **Rząd sowiecki oskarżył przed amerykańskiemi władzami przedstawiciela Ukraińskiej Republiki.** Sąd w Montreal rozpatrywał w połowie ubiegłego miesiąca skargę wytoczoną przez przedstawicieli sowieckiego rządu przeciw M. Campbellowi, wydającemu paszporty w imieniu Ukraińskiej Republiki Ludowej, ukraińskim emigrantom wracającym do Rosji. Przedstawiciele bolszewickiego rządu oświadczyli sędziemu, iż nazwa Ukraińska Republika Ludowa jest pustą nazwą, podobnie jak słowa „Utopja“, „Arkadja“ i „Miramar“. Sąd nie przychylił się do żądania oskarżonego Campbella, który przedstawił dokument, zawierający manifest podpisany przez premjera Mac Donalda, stwierdzający rzekomo uznanie przez Anglję, natomiast dopuścił jako dowód prawny spis państw uznanych przez Stany Zjednoczone. który jednak nie zawiera Ukraińskiej Republiki Ludowej. Sąd wziął sprawę pod dalszą rozwagę.

**Dosadny argument kandydatki na posła.** Powszechną wesołość budzą sposoby agitacyjne. jakiemi znana lady Astor zdołała znów zdobyć mandat poselski. Ogłosiła na afiszach: „Stawiacie na wyścigach na konie lorda Astora i przegrywacie. Czy chcecie postawić na jego żonę i wygrać?“ Wojownicza i przedsiębiorcza lady była pewna wygranej, gdyż oświadczyła, że swemu kontrkandydatowi w razie jego zwycięstwa... wydrapie oczy. Wobec tego nieszczęśnik ów musiał zrezygnować z kandydatury.

(t) **Guma do żucia.** Powojenny wynalazek ten amerykański ma wiele pożytecznych stron: Żucie gumy skutecznie wzmacnia zęby, zapobiega suchotom gardlanym, pomaga odzwyczajać się od palenia i picia, a wielu osobom zastąpiło radykalnie nieestetyczne przyzwyczajenie obgryzania paznokci. Produkcja gumy do żucia przynosi skarbowi Stanów Zjednoczonych około stu miljonów dolarów rocznego zysku.

(t.) **Reklama na łysinie. W Wiedniu** paru łysych ofiarowało swoje gołe głowy pewnemu przedsiębiorcy, który opatrzył je reklamowymi napisami i za zapłatą polecił ich właścicielom stałe przebywanie na ulicach miasta i w lokalach rozrywkowych.

**Odznaczenie Cadorny.** Były szef sztabu gen. włoskiego Cadorna został niedawno z okazji rocznicy zwycięskiego zakończenia wojny światowej mianowany generałem broni.

**Licytacja sowjeckich... mamutów** odbyła się w Londynie Pewien dom handlowy wystawił na sprzedaż 6 ton kości mamutów, znalezionych na Syberji, które rząd sowjecki przekazał w komis celem sprzedaży. Wiek kości obliczają na 50.000 lat. Dalsze 10 ton w najbliższych dniach przybędą do Anglji.

(+) **Proces opiekunki szczurów.** Swego czasu donieśliśmy o oryginalnej aferze, którą wykryły w Gracu władze policyjne. Niejaka Aurelja Mayer hodowała **w swem mieszkaniu z amatorstwa legjony... szczurów.** Mayerowa, będąc właścicielką zakładu fajcarskiego, miała ze swemi klientkami niemiłe konflikty, ponieważ wychowywane przez nią szczury niszczyły masowo zamówione roboty. Wreszcie na doniesienie jednej z poszkodowanych wkroczyła policja i znalazła w mieszkaniu **istne Eldorado szczurów.** Roiły się ich tysiące, żywione troskliwie przez „szczurzą mamę". Przed się wzięto przymusowe oczyszczenie lokalu z tej plagi, co trwało kilka dni. Zabito ogółem przeszło 3000 szczurów! Cały Graz oczekuje z ciekawością sądowego epilogu tej niezwykłej historji.

(jp.) **Epidemja gubienia kosztowności.** Od pewnego czasu w Paryżu nastała prawdziwa epidemja znikania cennych naszyjników. Zdaje się, że wszystkie gwiazdy artystycznego świata z obu pół kuli specjalnie tylko po to przyjeżdżają do Paryża, aby tam gubić lub dać sobie ukraść klejnoty bezcennej wartości. Celują zaś w tym nowym sporcie przedewszystkiem Amerykanki. Ostatnio słynna „star" amerykańskiego świata filmowego miss Dean inaczej Fanny Word po wesołej nocnej wycieczce na Montmartre, zgubiła czy też jej ukradziono branzoletę platynową z brylantami wartości 50 tys. franków i tyleż wartą broszę wysadzaną drogimi kamieniami. W tym samym dniu zgłosiła do prefektury policji stratę brylantowego naszyjnika p. Beatrycza Bishof, córka redaktora „Paris-Times".

## Ze sportu.

### CZARNI—LECHJA 2:0 (1:0).

**Lwów.** 9. listopada.

Ze względu na mecz Pogoni z Hasmoneą zdecydowały się drużyny powyższe na rozegranie zawodów o godz. 10 Wczesna pora zgromadziła na boisku Czarnych dość skromną garstkę widzów, której marznięcie ograniczyło się jedynie do jakich 65 minut. Zawody miały charakter nawskroś przyjacielski. Wprawdzie tak z jednej jak i drugiej strony dążono do sukcesu, jednak brak było tej zaciętości, cechującej gry o punkty. Lechja ma w roku obecnym do Czarnych szczególnego pecha. Mimo całego szeregu szans, nie zdołała im strzelić dotychczas ani jednej bramki. Tak też było i dzisiaj — gdyż Lechici kilkakrotnie nieprzytomnie spudłowali, co znowu nie zdarzało się Czarnym, którzy uzyskali w Sawce doskonały organ egzekutywny. Sawkę oglądaliśmy dopiero drugi raz, nie jesteśmy więc w stanie wydać definitywnego sądu, o ile nas jednak wrażenie nie myli, to ma on to, na czem zbywało napadowi Czarnych, a mianowicie energję i ciąg naprzód. Również dobrze reprezentował się dzisiaj w ataku Müller, który przypomina sobie dawne czasy. W pomocy obok pracowitego Kopcia II. i Witkowskiego, dobrze zapowiada się Dziurzyński. Obrona jak zwykle pewna Winnicki zdaje się przechodzić kryzys, już pierwszy strzał o mało nie doprowadził do katastrofy.

Lechja potwierdziła znów dobre mniemanie, jakie o niej mieliśmy. Atak zupełnie poprawnie kombinuje, brak mu jednak szybkiej decyzji strzału. Bardzo dobry jest Tarczyński, który powoli zarzuca egoistyczną grę Prawoskrzydłowy słaby. W pomocy Wieczysty I. w pierwszej połowie bez zarzutu, w drugiej spuchł. Obrona (Baszniak) słaba, ma na sumieniu obydwie bramki Gra naogół otwarta z rozwiązanymi atakami. Szybka decyzja przyniosła Czarnym zwycięstwo.

### POGOŃ—HASMONEA 3:0 (2:0).

Ze względu na dobro sportu należałoby sobie życzyć, by zawody jak powyższe należały do najrzadszej rzadkości. Jeśli przyjacielski charakter meczu polega na ordynarnem rozbijaniu się i niekulturalnych okrzykach publiczności, to lepiejby było w ogólności z tego rodzaju imprez zrezygnować. Stanowczo twierdzimy, iż winę przypisać należy w pierwszym rzędzie nie drużynom, lecz widzom, którzy swymi dzikimi wrzaskami denerwują graczy. Najlepszym dowodem była pierwsza połowa, w której gra miała zupełnie spokojny charakter.

Zawody stały naogół na niskim poziomie Pogoń widzieliśmy już w o wiele lepszej formie. Z wyjątkiem pierwszych kilku pociągnięć, pozostawiała precyzja akcji atakowej wiele do życzenia. Może być, iż szybko uzyskany sukces przyczynił się do rozleniwienia. Pomoc okazała większą niż dotychczas ruchliwość. Obrona jak zwykle, z. słaba, Görlitz pewny i spokojny.

U Hasmonei dopisała jak zwykle obrona i bramkarz. Debiut Birnbacha I w pomocy nie pobudzał do zachwytu, również Schneider miał nie najlepszy dzień. Mohr jest graczem o wysokiej technice, doskonałe są wobec podania ataku Pogoni jest on jednak zbyt ociężały. Największą bolączką był atak, gdzie jedynie Werter i Wolfsthal odpowiadali swemu zadaniu.

W pierwszej połowie gra całkiem ładna Pogoń uzyskuje już 4 przez Garbienia i 6 przez Batscha z karnego dwie bramki. Druga połowa składa się z faulów, autów, gwizdów i krzyków. Trzecią bramkę uzyskuje Batsch w 40 minucie. N. S.

### POZNAŃ BIJE WARSZAWĘ 2:0.

**Warszawa,** 9. listopada. (Tel. G. P.). Zawody piłki nożnej między reprezentacjami Warszawy i Poznania zakończyły się **zwycięstwem Poznania w stosunku 2:0.** Warszawa grała w osłabionym składzie z 2 graczami z Warszawianki, 1 z Polonji i resztą z Legji.

### BIEG NA PRZEŁAJ W WARSZAWIE.

**Warszawa,** 9 listopada. (Tel. G. P.) Dziś odbył się **tu bieg drużynowy na przełaj o mistrzostwo** okręgu na przestrzeni Warszawa—Wilanów (8 km.) — Pierwszy przybył Szelestowski, drugi Łukaszewicz, obaj z Polonji, trzeci Witusch, czwarty Ziffer. Bieg drużynowy również wygrała Polonia.

### MISTRZOSTWO ŚLĄSKA.

**Katowice,** 9 listopada. (Tel. G. P.) D. 9 bm. odbył się match piłki nożnej o mistrzostwo Śląska między Amatorami Królewskiej Huty a Pogonią z Katowic na korzyść Amatorów 3:1 (0:1).

## Z życia ekonomicznego.

### P. K. O. OBNIŻA STOPĘ PROCENTOWĄ OD POŻYCZEK LOMBARDOWYCH.

(Telefonem od naszego korespond.)

**Warszawa.** 9 listopada. (Z) W sobotę P. K. O. obniżyło stopę **procentową od pożyczek lombardowych** pod zastaw akcji z 2½% **do 2%.** Jest to poważny krok w dziedzinie naszego życia gospodarczego, jeżeli zważymy, że dotychczasowa skala procentowa paraliżowała i paraliżuje jeszcze ruch przemysłowo-handlowy w Polsce. P. K. O. udziela wspomnianych kredytów w wysokości 40—50% wartości lombardowanych akcji według kursu urzędowego zaś na akcje Banku Polskiego daje 70%.

### „STRAJK" GIEŁDZIARZY WARSZAWSKICH.

**Powodem wykupno nowych patentów.**

(Telefonem od naszego korespond.)

Warszawa. 9 listopada. (Z) Na giełdzie urzędowej nastąpiła niezwykła konsternacja, a to z powodu pogłoski o wystąpieniu z giełdy kilkudziesięciu dotychczasowych członków. Powodem tego kroku było to, iż zażądano od członków giełdy wykupienia nowych patentów. Uczestnicy giełdy odmówili wykupienia patentów z powodu zupełnego zamarcia ruchu na giełdzie. Dzienniki notując ten fakt, wyrażają przeświadczenie, że giełda warszawska pogrąży się w upadku.

### Obroty pozagiełdowe

Wczoraj tendencja lekko zniżkowa. Obrót słaby.

**Dolary amer.** 5·19⅓ do 5·20, **dolary kanadyjskie** 5·0. do 5·05, **korony czeskie** 0·15½ do 0·15¾, **leje** 0·02½ do 0·02¾, **franki franc.** 0·27½ do 0·28½, **franki szwajcar.** 0·97½ do 0·98½, **funty szterl.** 23·40 do 23·50 **Ruble** a 500 a 100 za 1 tys. 0·00 zł. do 0·00 zł, **drobne** za 1 tys. 0·00 do 0·00 zł, **niemieckie** tys. **stare** za 1 tys. 0·00 do 0·00 gr.

**Złoto:** 20 kor. 21·70 do 21·90, 20 frank. 19·60 do 19·80, 20 mark. 23·30 do 23·50, 10 rubli 27·20 do 27·40 gr.

**Srebro:** kor. austr. 0·44½ do 0·44¾, 5 kor. austr. 2·30 do 2·32, floren 1·20 do 1·22, ruble 1·85 do 1·90, srebr. kopiejki za rubel 0·85 -0·90.



Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbusiewicza we Lwowie. Należytość pocztową opłacono ryczałtem. Odpowiedzialny redaktor: Marjan Machalski.